

KANIN HOITO

Kanit ovat melko helppohoitoisia lemmikkejä, sillä ne ovat luonnostaan siistejä eläimiä. Kania ei tarvitse pestä ellei se ole esim. ripulin tahrима, eikä normaalia lyhyttä turkkia tarvitse välttämättä harjata kuin karvanvaihdon aikaan. Suurin yksittäinen toimenpide on häkin siivous ja sekin helpottuu, jos kani osaa käyttää vessalaatikkoa.

Päivittäin:

- Ruoki kani ja vaihda juomavesi. Pese tarvittaessa ruokakuppi ja juomapullo.
- Siivoa mahdolliset tuoreruoantähteet.
- Tarkista kanin yleisvointi: Onko kani syönyt ja juonut? Onko kani pissannut ja papanoinut, ja ovatko papanat normaalin näköisiä? Onko kani pirteä ja puuhakas? Vuotavatko silmät tai nenä?
- Päästä kani jaloittelemaan ulos häkistä.
- Helli ja pajjaa niin paljon, kuin pupu kestää.

Kerran viikossa:

- Tarkista kanin hampaat ja purenta. Hampaiden kuuluu olla tasaisesti kuluneet niin että yläetuhampaat tulevat hieman alaetuhampaiden eteen.
- Siivoa häkki. Häkin siivous useamminkin on suotavaa, varsinkin vessalaatikon osalta.

Kerran kuussa:

- Leikkaa kanin kynnet. Kynnen sisällä on verisuoni, johon osuminen tuottaa kanille kipua. Vaaleasta kynnestä suoni näkyy yleensä hyvin, tummasta kynnestä sen näkee esim. taskulampun avulla. Kanilla on neljä kynttä takatassuissa ja viisi etutas-suissa.

Kaneja tulisi käsitellä mahdollisimman rauhallisesti. Kovat äänet ja äkilliset liikkeet voivat säikäyttää kanin, vaikka kani yleensä tottuukin kodin normaaleihin ääniin. Kani nostetaan laittamalla toinen käsi etujalkojen väliin ja toinen takapuolen alle. Kania voi nostaa myös ottamalla toisella kädellä kiinni niskanahasta, mutta varsinkin pienille lapsille tulisi muistuttaa, että kania ei saa koskaan nostaa korvista!

KANIN RUOKINTA

Kanin tärkein ruoka on hyvälaatuinen kuiva heinä, joka tuoksuu hyvältä eikä pölyä. Heinää ja raikasta vettä on oltava kanin saatavilla aina. Lisäksi kanille voi antaa täydennysruokana täysrehupellettiä (tai viljaa, joista kaura on paras vaihtoehto) ja tuoreruokaa. Rasvaisia siemensekoituksia tai muille eläimille tarkoitettuja pellettejä ei suositella annettavaksi kanille.

Pihalta löytyy paljon kanille sopivaa syötävää esim. apilat, virnat, voikukka, nokkonen (kuivattuna), siankärsämö, mailaset, kaunokit ja maitohorsma. Herkkua ovat myös tuoreet puun lehtioksat (esim. haapa, pihlaja ja paju) sekä vademapensaankin lehdet, mustikan- ja puolukanvarvut. Monia pihan kasveja ja oksia voi kuivata kanille talven varalle.

Jos kani ei ole tottunut tuoreisiin pihaherkkuihin, on se totutettava niihin vähitellen pienin annoksin. Liika tuore voi sekoittaa kanin vatsan, varsinkin jos se on vielä poikanen. Pihalta löytyy myös monia myrkyllisiä kasveja, esim. kielot, liljat, saniaiset, unikot, lupiinit ja leinikit, joita on syytä välttää. Pahanmakuiset kasvit kani osaa itse jättää syömättä.

Kasvimaalta ja kaupan hyllystä löytyy paljon vaihtoehtoja kanin ruokakupin täytteeksi. Muun muassa porkkana, palsternakka, lanttu, nauris, omena, päärynä, banaani sekä monet marjat ovat hyvä lisä varsinkin talviruokinnassa. Kasvikset, juurikkaat ja hedelmät on hyvä pestä ennen niiden antamista kanille. Kiellettyjen listalla ovat sipulit, sitrushedelmät ja punajuuri. Erilaisia kaaleja ja salaatteja voi syöttää kanille pieniä määriä, mutta ne aiheuttavat helposti kanille vatsavaivoja. Herkkuina voi tarjota yrttejä, esimerkiksi persiljaa, basilikaa ja tilliä.

Kanit ovat persoja ruoalle ja varsinkin herkuille, jonka vuoksi pellettejä ja tuoreruokaa on hyvä säännöstellä, etteivät ne korvaisi heinää. Poikaselle ja nuorelle kasvavalle kanille pellettejä/kauraa voi annostella reilummin, mutta aikuiselle kanille koosta riippuen vain parista ruokalusikallisesta muutamaan desilitraan päivässä. Veden tarve on noin 0,5dl / kanin painokilo / vuorokausi. Lämpötila ja kanin aktiivisuus vaikuttavat toki myös vedenkulutukseen.

KANIN TARVIKKEET

Häkki: Kani tarvitsee ensinnäkin häkin tai muun ”oman paikan”. Pieni häkki on varmasti sopivan kokoinen poikasen muuttaessa sinne, mutta poikanen kasvaa pian isommaksi ja tarvitsee enemmän liikkumatilaa. Yleisesti suositellaan vähintään 120 cm häkkiä. Pieni häkki ei kuitenkaan ole esteenä mielekkäälle elämälle, mikäli kani pääsee paljon ulos sieltä. Häkin/aitauksen voi tehdä myös itse esimerkiksi kompostikehikoista.

Juomapullo ja ruokakuppi: Kanin saatavilla on aina oltava puhdasta vettä. Vesi pysyy parhaiten puhtaana juomapullossa, mutta kani pystyy kyllä juomaan myös kupista. Juomapullojakin on erikokoisia, mutta kanille kannattaa hankkia vähintään 0,5 litran pullo. Ruokakupin pitäisi olla sellainen, että kani ei helposti pysty sitä kaatamaan ja halkaisijaltaan niin suuri, että kani mahtuu syömään sieltä.

Pesämökki: Luonnossa kani asuisi kolossa ja siksi olisi hyvä, että kanilla olisi häkissään myös jonkinlainen pesämökki, mihin voi mennä piiloon. Lisäksi mökin katto on mukava paikka tähytellä ympäristöä ja kanit viihtyvät siellä hyvin.

Vessatarvikkeet: Kaupoissa myydään vessalaatikoita, mutta tarkoitukseen käy toki muukin sopivan kokoinen astia. Ns. kulmavessa on varsinkin pienessä häkissä käytännöllinen, sillä se vie vähemmän tilaa. Laatikon pohjalla käytettäviä vessakuivikkeita on monenlaisia. Vaihtoehtoina ovat mm. kissanhiekka, kuiviketurve ja puupelletti.

Kuivikkeet: Häkin pohjalle täytyy laittaa jotain, joka estää kanin liukastelun muovipohjalla ja auttaa pitämään häkin siistimpänä. Perinteisesti häkkien kuivikkeina käytetään esim. olkea tai purua. Jos kani on hyvin siisti, voi häkin pohjalle voi laittaa myös maton, joka on helppo puhdistaa imuroimalla ja pestäkin tarvittaessa.

Kynsisakset: Kanin kynnet pitää leikata säännöllisesti, kuukauden parin välein. Tätä varten on hyvä hankkia sopivat kynsisakset.

Muut: Mikäli aiot kuljettaa kania muulloinkin kuin kasvattajalta kotiisi, kannattaa hankkia kuljetusboksi (esim. kissalle tarkoitettu). Muutoin pahvilaatikko ajaa saman asian, kunhan se on varustettu ilma-aukoilla. Jos haluat ulkoiluttaa kaniasi, kannattaa hankkia myös valjaat.

© Suomen Lemmikkikanit ry. Kopiointi ilman yhdistyksen lupaa kielletty.

KANIN HOITO

Suomen Lemmikkikanit ry

www.lemmikkikanit.com

